

T-317/02. sz. ügy

**Fédération des industries condimentaires de France (FICF) és
társai**

kontra

az Európai Közösségek Bizottsága

„Közös kereskedelempolitika — Kereskedelmi Világszervezet (WTO) — 3286/94/EK
rendelet — Kereskedelmi akadályok — Elkészített mustár — Kereskedelmi
akadályokra vonatkozó vizsgálati eljárás lezárása — Közösségi érdek”

Az Elsőfokú Bíróság ítélete (kibővített első tanács), 2004. december 14. . . . II - 4333

Az ítélet összefoglalása

- 1. Közös kereskedelempolitika — A kereskedelmi akadályokkal szembeni védekezés —
Vállalkozások társulása által nemzetközi kereskedelmi szabályok alapján benyújtott
panasz — A vizsgálati eljárást lezáró bizottsági határozat — Bírósági felülvizsgálat
(3286/94 tanácsi rendelet, 4. cikk)*

2. *Közös kereskedelempolitika — A kereskedelmi akadályokkal szembeni védekezés — Közösségi fellépés — Feltételek — Együttes feltételek*
(3286/94 tanácsi rendelet, 2. cikk, (1) és (4) bekezdés, és 4. cikk, (2) bekezdés)

3. *Közös kereskedelempolitika — A kereskedelmi akadályokkal szembeni védekezés — Közösségi fellépés — Feltételek — Kereskedelmi akadály — Terjedelem*
(3286/94 tanácsi rendelet, 4. cikk)

4. *Közös kereskedelempolitika — A kereskedelmi akadályokkal szembeni védekezés — Közösségi fellépés — Feltételek — Kedvezőtlen kereskedelmi hatások — Terjedelem*
(3286/94 tanácsi rendelet, 4. cikk)

5. *Közös kereskedelempolitika — A kereskedelmi akadályokkal szembeni védekezés — Közösségi fellépés — Feltételek — A Közösség érdeke — A Bizottság mérlegelési jogköre — Összetett gazdasági helyzetek értékelése — Bírósági felülvizsgálat — Korlátok*
(3286/94 tanácsi rendelet)

6. *Közös kereskedelempolitika — A kereskedelmi akadályokkal szembeni védekezés — Közösségi fellépés — Feltételek — A Közösség érdeke — A Bizottság mérlegelési jogköre — A vizsgálati eljárás megindításakor végzett értékelés — Az eljárás befejezésekor végzett értékelésre való hatás hiánya*
(3286/94 tanácsi rendelet)

7. *Közös kereskedelempolitika — A kereskedelmi akadályokkal szembeni védekezés — Közösségi fellépés — Feltételek — A panaszost sújtó kedvezőtlen kereskedelmi hatásoknak az általános közösségi érdek fennállásától függetlenül történő megvalósulásának szükségessége — A Bizottság mérlegelési jogköre*
(3286/94 tanácsi rendelet, 11. cikk, (1) bekezdés)

8. *Intézmények jogi aktusai — Indokolás — Kötelezettség — Terjedelem — Kereskedelmi akadályokra vonatkozó vizsgálati eljárást lezáró határozat*
(EK 253. cikk; 3286/94 tanácsi rendelet, 11. cikk, (1) bekezdés)

9. *Közös kereskedelempolitika — A kereskedelmi akadályokkal szembeni védekezés — Vizsgálati eljárás — Az intézményekre háruló tájékoztatási kötelezettség — Terjedelem (3286/94 tanácsi rendelet, 8. cikk, (4) bekezdés)*
10. *Közös kereskedelempolitika — A kereskedelmi akadályokkal szembeni védekezés — Vizsgálati eljárás — A jelentés továbbításának határideje „egyszerű vagy rendes” vizsgálat esetén — Hosszabbítás „összetett” vizsgálat esetén — Pusztán tájékoztató jellegű határidő — Túllépés — Megengedhetőség — Feltétel — Ésszerű határidő (3286/94 tanácsi rendelet, 8. cikk, (8) bekezdés)*
11. *Közös kereskedelempolitika — A kereskedelmi akadályokkal szembeni védekezés — Vizsgálati eljárás — A tanácsadó bizottság véleményét követően az eljárást lezáró határozat meghozatalának határideje — A Bizottság mérlegelési jogköre — Korlát — Ésszerű határidő (3286/94 tanácsi rendelet, 11. cikk, (1) bekezdés)*

1. A nemzetközi kereskedelmi szabályok, különösen a Kereskedelmi Világszervezet égisze alatt kialakított kereskedelmi szabályok alapján a Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös kereskedelmi politika területén követendő közösségi eljárások megállapításáról szóló 3286/94 rendelet 4. cikke lehetővé kívánta tenni különösen minden olyan, a Közösség egy vagy több vállalkozása nevében fellépő társaság számára, hogy a fent nevezett rendeletben meghatározott feltételek esetén a Bizottsághoz benyújtott panasz formájában hivatkozassanak a többoldalú vagy sokoldalú kereskedelmi megállapodásokban megállapított nemzetközi kereskedelmi szabályok érvényesítésére irányuló jogukra, valamint azt, hogy az ugyanezen rendelet rendelkezéseiben előírt eljárási biztosítékokkal élhessenek. E biztosítékok összessége magában foglalja azt, hogy az említett rendelet 4. cikke szerinti panasztevőnek jogában áll, hogy a Bizottságnak az ő panaszára indult vizsgálati eljárást lezáró

határozatát alávesse az Elsőfokú Bíróság vizsgálatának.

(vö. 41. pont)

2. A Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös kereskedelmi politika területén követendő közösségi eljárások megállapításáról szóló 3286/94 rendelet alapján a Közösség harmadik ország által bevezetett vagy fenntartott, ez utóbbi ország piacára kiható kereskedelmet gátló akadállyal szembeni, a nemzetközi szabályok alapján való fellépése legalább három konjunktív feltétel együttes meglétét feltételezi, tudniillik a rendelet által meghatározottak szerinti kereskedelmet

gátló akadály fennállását, e fent nevezett akadályból származó hátrányos kereskedelmi hatások meglétét és a Közösség érdekében való fellépés szükségességét. Amennyiben a 3286/94 rendelettel összhangban indított vizsgálati eljárás végeztével a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az imént felsorolt feltételek egyike hiányzik, a Közösség intézményeinek jogában áll úgy dönteni, hogy nem kell ilyen fellépéssel élni.

(vö. 48. pont)

3. A kereskedelmet gátló akadálynak a Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös kereskedelmi politika területén követendő közösségi eljárások megállapításáról szóló 3286/94 rendelet szerinti fogalmát alkotó két elemet, melyek nevezetesen a „harmadik ország által bevezetett vagy fenntartott kereskedelmi gyakorlat” és a „fellépési jog”, nem lehet mesterségesen szétválasztani. Ugyanis a kereskedelmet gátló akadály megléte, melyre az említett rendelet alkalmazásának céljából hivatkozni lehet, feltételezi a nemzetközi kereskedelmi szabályok által előírt fellépési jog meglétét. Ettől eltérő értelmezés azzal a hatással járna, hogy minden,

harmadik ország által elfogadott vagy fenntartott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmet gátló akadálynak lenne tekinthető holott a nemzetközi kereskedelmi szabályok alapján vele szemben semmilyen fellépési jog nem létezik.

(vö. 49., 53. pont)

4. A Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös kereskedelmi politika területén követendő közösségi eljárások megállapításáról szóló 3286/94 rendelet 2. cikke (4) bekezdésében említett „hátrányos kereskedelmi hatás” fogalmából kitűnik, hogy ez a rendelet okozati kapcsolat meglétét kívánta megkövetelni a meglévő („idéznek elő”) vagy lehetséges („előidézésével fenyegetnek”) hátrányos kereskedelmi hatások és az egyes ügyek különleges körülményei alapján azonosítandó, fent hivatkozott rendelet szerinti kereskedelmet gátló akadályok között.

Ezt az értelmezést erősíti mind a rendelet hetedik preambulumbekzdése – amely kimondja, hogy a jelen rendelet által létrehozott mechanizmus célja olyan eljárási eszközök szolgáltatása, melyekkel igényelni lehet, hogy a Közösség intézményei lépjenek fel harmadik ország által támasztott olyan kereskedelmet gátló akadályokkal szemben, melyek hátrányos kereskedelmi hatásokkal „jár-

nak” — mind a fent nevezett rendeletnek a panasz tartalmára vonatkozó 4. cikkének (2) bekezdése, mely megköveteli, hogy a panasz elegendő bizonyítékot szolgáltatson a kereskedelmet gátló akadály fennállásáról és az „abból eredő” hátrányos kereskedelmi hatásokról. Ráadásul a 3286/94 rendelet szerinti hátrányos kereskedelmi hatásoknak jelentősen ki kell hatniuk a Közösség vagy a Közösség egy régiójának gazdaságára, vagy azon belül egy gazdasági ágazatra.

tényekkel kapcsolatos nyilvánvaló értékelési hiba hiányára vagy a hatáskörrel való visszaélés hiányára kell korlátozódnia. A bírósági felülvizsgálat a téves jogalkalmazás hiányának vizsgálatára is kiterjed.

(vö. 94. pont)

(vö. 65. pont)

5. Amennyiben a kereskedelmet gátló akadályokkal kapcsolatos vizsgálati eljárást a közösségi érdek hiánya miatti indokok alapján lezáró bizottsági határozat megsemmisítésére irányuló keresettel fordulnak a Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös kereskedelmi politika területén követendő közösségi eljárások megállapításáról szóló 3286/94 rendelet alapján a közösségi bírósághoz, az összetett gazdasági helyzetek értékelése bírósági felülvizsgálatának, melyet az a kérdés vet fel, hogy a Közösség érdekei szükségessé teszik-e a fellépést, az eljárási szabályok tiszteletben tartására, a vitatott választást megalapozó tények helyességére, e

6. A Közösség érdekének a vizsgálati eljárás megindításakor történő mérlegelése – melyet a Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös kereskedelmi politika területén követendő közösségi eljárások megállapításáról szóló 3286/94 rendelet ír elő — természetszerűleg előkészítő jellegű. Így nem azonosítható a későbbi szakaszban, azaz a vizsgálati eljárás végén, a Közösség érdekében történő fellépésről való döntés meghozatalakor elvégzendő mérlegeléssel.

Ugyanis az ettől eltérő értelmezés azzal a következménnyel járna, hogy amint a Bizottság dönt a vizsgálati eljárás megindításáról, a Közösség esetleges fellépéséhez kapcsolódó határozat meghozatalakor automatikusan köteles lenne e fellépést szükségesnek ítélni, amennyiben a 3286/94 rendeletben szereplő

többi feltétel – tudniillik a kereskedelmet gátló akadály és az abból származó hátrányos kereskedelmi hatások megéléte — fennáll, ez pedig megfosztaná a Bizottságot mérlegelési mozgásterétől.

(vö. 97–98. pont)

kereskedelmi politika területén követendő közösségi eljárások megállapításáról szóló 3286/94 rendelet 11. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy az említett rendelet által előírt vizsgálati eljárást lezáró határozat indokolása a vizsgálati jelentésből származó főbb következtetések megismétlésére korlátozódhat, visszautalva e jelentésre, anélkül hogy szükségessé válna a határozat körülményeinek figyelembevétele mellett megismételnie a jelentésben kifejtett valamennyi ténybeli és jogi elemet.

7. A Bizottság nem szegi meg a Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös kereskedelmi politika területén követendő közösségi eljárások megállapításáról szóló 3286/94 rendelet 11. cikkének (1) bekezdését, amikor megköveteli, hogy a Közösség esetleges intézkedése a vizsgálati eljárás alapjául szolgáló tényekhez és jogi indokokhoz kapcsolódjon, valamint amikor valamely harmadik ország által elfogadott „szelektív szankciók” gyakorlatából származtatható lehetséges jogsértések elleni jövőbeni fellépésre irányuló általános és hosszú távú érdek ellenére a vizsgálati eljárás lezárásáról határoz.

(vö. 120. pont)

8. A Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös

(vö. 132. pont)

9. A Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös kereskedelmi politika területén követendő közösségi eljárások megállapításáról szóló 3286/94 rendelet a panasztevők, az érintett exportőrök és importőrök, valamint az érintett ország vagy országok képviselői számára a 8. cikk (4) bekezdésének a) és b) pontjaiban meghatározott feltételek mellett tájékoztatáshoz való jogot biztosít, mely jognak összhangba kell kerülnie különösen a közösségi intézményeknek az üzleti titok tiszteletben tartásával kapcsolatos kötelezettségével. Ugyanezek a személyek azt

is kérhetik, hogy a vizsgálati eljárásból származó lényeges tényeket és megállapításokat ismertessék velük.

Mindazonáltal a 3286/94 rendelet egyetlen rendelkezése sem kötelezi a Bizottságot arra, hogy a vizsgálati jelentést a tanácsadó testülethez való benyújtását megelőzően juttassa el az e rendelet 8. cikkének (4) bekezdésében meghatározott személyeknek azért, hogy e személyek jelezhessék esetleges észrevételeiket az intézmény számára, vagy arra, hogy e személyeket a vizsgálati eljárásból származó lényeges tényekről és megállapításokról hivatalból értesítse.

A 3286/94 rendelet 8. cikke (4) bekezdésének a) és b) pontja az e rendelkezésben meghatározott személyeket éppen ellenkezőleg arra kötelezi, hogy tájékoztatást kérjenek a Bizottságtól. Annak ténye, hogy a vizsgálati jelentésből származó lényeges tények és megállapítások megismeréséhez való jog annak a feltételnek – és annak az egyetlen feltételnek – van alárendelve, hogy a felperesek ilyen irányú kérelmet juttassanak el a Bizottsághoz, önmagában nem sérti érdekeik védelmét, különösen mivel e kérelemmel szemben semmilyen különleges alaki követelmény nincs előírva.

(vö. 173., 175–176., 178. pont)

10. Míg az imperatív típusú határidők túllépése maga után vonja a határidőn túl meghozott valamennyi aktus érvénytelenségét, a tisztán tájékoztató jellegű határidők túllépése ugyanakkor nem vonhatja maga után a határidőn túl meghozott aktus megsemmisítését.

A Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös kereskedelmi politika területén követhető közösségi eljárások megállapításáról szóló 3286/94 rendelet 8. cikkének (8) bekezdésében meghatározott vizsgálati jelentés továbbítására előírt öt hónapos határidő tájékoztató jellegű.

Ami a hét hónapos határidőt illeti – melyre ugyanez a cikk utal –, az csak az úgynevezett „összetett” vizsgálat esetén az úgynevezett „egyszerű vagy rendes” vizsgálat esetére előírt öt hónapos határidő meghosszabbítását jelenti. Ebből pedig az következik, hogy amennyiben a vizsgálati jelentés továbbítására előírt határidő kizárólag tájékoztató jellegű az „egyszerűnek vagy rendesnek” minősített vizsgálat esetén, nem szabad másnak lennie az úgynevezett „összetett” vizsgálat esetén sem, mivel csupán az eredeti határidő meghosszabbításáról van szó.

Mindazonáltal a Bizottság nem késleltetheti ésszerű határidőn túl a vizsgálati jelentés továbbítását, mivel e körülmény csak a vizsgálati eljárás lezárásáról szóló határozat meghozatalát tolta el.

nek időpontjával kapcsolatban, figyelemmel minden egyes ügy összes körülményére, különösen azon esetleges lépésekre, melyeket a Bizottság az érintett harmadik állam hatóságainál kezdeményez a vizsgálati eljárás lezárása előtt.

(vö. 187–190. pont)

11. A Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös kereskedelmi politika területén követhető közösségi eljárások megállapításáról szóló 3286/94 rendeletnek azzal a határidővel kapcsolatos hallgatása, amelyen belül a 3286/94 rendelet 7. cikkében meghatározott bizottság előtti vitát követően a vizsgálati eljárást lezáró határozatot meg kell hozni, a közösségi jogalkotó azon szándékaként ítélt meg, hogy bizonyos mérlegelési mozgásteret biztosítson a Bizottság számára a vizsgálatot lezáró döntés meghozatalá-

Mindazonáltal az ilyen mérlegelési mozgáster elismerése nem jelentheti azt, hogy a Bizottságnak jogában áll a 3286/94 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése alapján meghozandó határozat elfogadásának ésszerű határidőn túli késleltetése, melyet minden egyes ügy különleges körülményeire tekintettel kell mérlegelni. Az ilyen határidő célja ugyanis az, hogy eleget tegyen a gondossági kötelezettség tiszteletben tartásának és a Bizottságot kötelező gondos ügyintézés elvének.

(vö. 198–199. pont)